HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a noua)

8 noiembrie 2018*

„Marcă a Uniunii Europene – Procedură de decădere – Marca Uniunii Europene verbală SPINNING – Declarație parțială de decădere – Articolul 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 [devenit articolul 58 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2017/1001]”

În cauza T-718/16,

Mad Dogg Athletics, Inc., cu sediul în Los Angeles, California (Statele Unite), reprezentată de J. Steinberg, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de D. Walicka, în calitate de agent,

pârât,

intervenientă în fața Tribunalului, fostă Aerospinning Master Franchising, Ltd., s.r.o., cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO, fiind

Aerospinning Master Franchising, s.r.o., cu sediul în Praga (Republica Cehă), reprezentată de K. Labalestra, avocat,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei a cincea de recurs a EUIPO din 21 iulie 2016 (cauza R 2375/2014-5), privind o procedură de decădere între Aerospinning Master Franchising și Mad Doggs Athletics,

TRIBUNALUL (Camera a noua),

compus din domnul S. Gervasoni, președinte, doamna K. Kowalik-Bańczyk și domnul C. Mac Eochaidh (raportor), judecători,

grefier: domnul I. Drăgan, administrator,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 4 octombrie 2016,

având în vedere memoriul în răspuns al EUIPO depus la grefa Tribunalului la 17 martie 2017,

având în vedere memoriul în răspuns al intervenientei depus la grefa Tribunalului la 24 martie 2017,

* Limba de procedură:engleza.

în urma ședinței din 15 martie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La 1 aprilie 1996, reclamanta, Mad Dogg Athletics, Inc., a formulat o cerere de înregistrare a mărcii verbale SPINNING (denumită în continuare „marca contestată”) la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare [înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca Uniunii Europene (JO 2009, L 78, p. 1), cu modificările ulterioare, înlocuit la rândul său prin Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1)].

2 La 3 aprilie 2000, marca contestată a fost înregistrată pentru produsele și serviciile din clasele 9, 28 și 41, în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor, din 15 iunie 1957, cu revizuirile și cu modificările ulterioare, care corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

– clasa 9: „Casete audio și video”;

– clasa 28: „Echipamente de antrenament”;

– clasa 41: „Antrenament fizic”.

3 La 8 februarie 2012, intervenienta, Aerospinning Master Franchising, s.r.o., a formulat o cerere de decădere parțială din drepturile asupra mărcii contestate, în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 58 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001]. Această cerere privea produsele cuprinse în clasa 28 și serviciile cuprinse în clasa 41.

4 La 21 iulie 2014, divizia de anulare a declarat reclamanta decăzută din drepturile sale în totalitate.

5 La 12 septembrie 2014, reclamanta a formulat o cale de atac la EUIPO împotriva deciziei diviziei de anulare.

6 Prin decizia din 21 iulie 2016 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera a cincea de recurs a EUIPO a anulat în parte decizia diviziei de anulare, în măsura în care aceasta viza produsele din clasa 9, deși aceste produse nu făceau obiectul cererii de decădere parțială formulată de intervenientă. În temeiul articolului 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, calea de atac a fost respinsă în rest. În această privință, în primul rând, camera de recurs a arătat, la punctele 23-27 din decizia atacată, că data la care trebuiau apreciate cauzele de decădere era data depunerii cererii de decădere. În al doilea rând, la punctele 28-33 din decizia atacată, aceasta a considerat că pretinsa transformare a mărcii contestate într-o desemnare uzuală a produselor și a serviciilor în cauză trebuia să fie examinată ținând seama de percepția utilizatorilor finali cehi. Prin urmare, ea a refuzat să examineze probe contrare prezentate de reclamantă și referitoare la activitățile sale menite să apere marca sa în alte state membre decât Republica Cehă. În al treilea rând, la punctele 34-47 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că probele care ar fi fost prezentate în cursul procedurii atestau că termenul „spinning” devenise, în Republica Cehă, desemnarea uzuală a unui tip de „antrenament fizic” și a „echipamente[lor] de antrenament” utilizate pentru acest tip de antrenament. În al patrulea

rând, la punctele 48-56 din decizia atacată, Comisia a considerat că faptul că marca contestată devenise o desemnare uzuală era imputabil unei activități insuficiente a reclamantei pentru a proteja marca sa în Republica Cehă. În al cincilea rând, la punctele 57-61 din decizia atacată, aceasta a considerat că mai multe decizii ale Úřad průmyslového vlastnictví (Oficiul de Proprietate Intelectuală, Republica Cehă) și ale instanțelor cehe confirmau faptul că reclamanta nu a fost suficient de vigilentă și nu a depus eforturi rezonabile în vederea protejării mărcii sale în Republica Cehă.

Concluziile părților

7 Reclamanta solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate în măsura în care prin aceasta s-a pronunțat decăderea din drepturile asupra mărcii contestate pentru produsele „echipamente de antrenament”, cuprinse în clasa 28, și serviciul „antrenament fizic”, cuprins în clasa 41;

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată.

8 EUIPO solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

9 Intervenienta solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

10 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă în esență trei motive întemeiate pe încălcarea, în primul rând, a articolului 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, în al doilea rând, a articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și, în al treilea rând, a articolului 41 alineatul (2) litera (c) din Carta drepturilor fundamentale.

11 Primul motiv se întemeiază în esență pe patru critici referitoare, prima, la erori de drept în ceea ce privește data relevantă care trebuie luată în considerare în scopul aprecierii cauzei de decădere, a doua, la teritoriul relevant care trebuie să fie luat în considerare în aprecierea cauzei de decădere, a treia, la publicul relevant care trebuie să fie luat în considerare în scopul aprecierii de decădere și, a patra, la o apreciere eronată a elementelor de probă.

Cu privire la prima critică a primului motiv, referitoare la o eroare de drept în ceea ce privește data relevantă care trebuie luată în considerare în scopul aprecierii cauzei de decădere

12 Reclamanta susține în esență că respectiva cameră de recurs a încălcat articolul 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, considerând că momentul relevant pentru aprecierea cauzei de decădere era data la care intervenienta a prezentat cererea de decădere din drepturile asupra mărcii contestate. Pentru reclamantă, momentul relevant pentru a aprecia dacă marca contestată s-a transformat într-o desemnare uzuală nu este cel al depunerii cererii de decădere, ci cel al deciziei, cu autoritate de lucru judecat, prin care s-a dat curs acestei cereri. Potrivit reclamantei, cauza de decădere ar trebui să existe încă la momentul adoptării deciziei prin care s-a pronunțat decăderea.

13 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație.

14 În această privință, în primul rând, trebuie arătat că articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2017/1001] prevede:

„Se consideră că marca Uniunii Europene nu a avut, începând cu data depunerii cererii de decădere sau a cererii reconvenționale, efectele prevăzute de prezentul regulament, după cum titularul este declarat decăzut din drepturile sale în totalitate sau doar în parte. La cererea uneia dintre părți, prin hotărâre poate fi stabilită o dată anterioară la care a intervenit una dintre cauzele de decădere."

15 Astfel cum a apreciat în mod întemeiat camera de recurs la punctul 24 din decizia atacată, atunci când se pronunță decăderea din drepturile asupra unei mărci a Uniunii Europene, această decădere este efectivă începând cu data cererii de decădere sau, la cererea uneia dintre părți, începând cu o dată anterioară la care a intervenit una dintre cauzele acestei decăderi.

16 În schimb, trebuie să se constate că legiuitorul Uniunii Europene nu a prevăzut că decăderea își poate produce efectele începând de la o dată ulterioară celei a cererii de decădere.

17 Prin urmare, reiese din însuși modul de redactare a articolului 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 că decizia de decădere trebuie să se bazeze pe una dintre cauzele prevăzute la articolul 51 din Regulamentul nr. 207/2009 care existau cel mai târziu la data depunerii cererii de decădere. În consecință, și contrar celor susținute de reclamantă, din această dispoziție se deduce că existența cauzei de decădere trebuie examinată în conformitate cu contextul factual și juridic existent cel mai târziu la data respectivă.

18 În al doilea rând, s-a statuat deja, în ceea ce privește articolul 12 alineatul (1) din Prima Directivă 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială 17/vol. 1, p. 92) și în ceea ce privește articolul 51 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 2017/1001], ale căror moduri de redactare sunt identice, că, în cazul decăderii din drepturile asupra unei mărci pentru lipsa utilizării serioase, numai circumstanțele care preced prezentarea cererii de decădere trebuie să fie luate în considerare, fără a aduce atingere totuși luării în considerare a unor eventuale împrejurări ulterioare prezentării care pot permite confirmarea sau o mai bună apreciere a sferei de utilizare a mărcii în perioada relevantă, precum și a intențiilor reale ale titularului în aceeași perioadă [Ordonanța din 27 ianuarie 2004, La Mer Technology, C-259/02, EU:C:2004:50, punctele 29-33, și Hotărârea din 2 februarie 2016, Benelli Q. J./OAPI – Demharter (MOTOBI B PESARO), T-171/13, EU:T:2016:54, punctul 87].

19 În primul rând și contrar celor susținute de reclamantă, această jurisprudență având drept context decăderea din drepturi a titularului unei mărci pentru lipsa utilizării serioase a acesteia poate fi transpusă, *mutatis mutandis*, în cadrul examinării unei cereri de decădere din drepturile asupra unei mărci pentru motivul că aceasta ar fi devenit desemnarea uzuală a unui produs sau a unui serviciu în comerț. Această soluție se impune din moment ce norma prevăzută la articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 se aplică fără a se face distincție între cauzele de decădere prevăzute la articolul 51 alineatul (1) din același regulament.

20 În al doilea rând, reiese din dosar că, contrar cerințelor jurisprudenței amintite la punctul 18 de mai sus, reclamanta nu urmărește, prin prezentarea unor elemente ulterioare cererii de decădere, să confirme sau să se efectueze o mai bună apreciere a împrejurărilor existente la data respectivă sau înainte de aceasta. Dimpotrivă, ea intenționează să își rezerve posibilitatea de a demonstra că respectiva cauză de decădere ar putea să nu mai existe după depunerea cererii de decădere. A urma argumentația reclamantei ar însemna, așadar, să se încalce modul de redactare a articolului 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009, din moment ce această dispoziție nu a prevăzut o astfel de situație.

21 În al treilea rând, reclamanta susține că ar trebui să se țină seama de eforturile depuse de titularul unei mărci după depunerea cererii de decădere, în măsura în care aceste eforturi ar fi condus la o schimbare a percepției publicului relevant. Într-o asemenea ipoteză, semnul contestat ar fi fost considerat astfel de publicul relevant ca o desemnare uzuală în momentul depunerii cererii de decădere, dar ar fi pierdut ulterior acest caracter generic pentru a fi din nou apreciat ca o marcă de publicul menționat în momentul în care este adoptată decizia privind decăderea.

22 Chiar dacă se admite posibilitatea unei asemenea schimbări a percepției, aceasta nu ar permite să se încalce norma prevăzută la articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 care impune ca existența cauzei de decădere să fie examinată în conformitate cu contextul factual și juridic existent cel mai târziu la data depunerii cererii de decădere. În orice caz, dacă această schimbare a percepției ar fi dovedită, reclamanta ar avea încă posibilitatea de a solicita EUIPO, din nou, înregistrarea mărcii sale.

23 În ultimul rând, reclamanta afirmă, la punctul 8 din cererea introductivă, că ar avea dreptul, în toate etapele procedurii anterioare momentului în care decizia EUIPO dobândește autoritate de lucru judecat, de a comunica probe referitoare la eforturile și la activitățile realizate ulterior cererii de decădere, pentru a informa publicul cu privire la caracterul de marcă a semnului verbal SPINNING sau pentru protejarea acestei mărci.

24 Nici această argumentație nu poate fi admisă.

25 *Primo*, această argumentație este în contradicție cu afirmația, exprimată la punctul 7 din cererea introductivă și care face trimitere în mod implicit la articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 95 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2017/1001], potrivit căreia părțile nu pot prezenta probe decât în termenele stabilite de EUIPO pentru a prezenta observații.

26 *Secundo*, eventuala luare în considerare a unor probe care nu au fost prezentate în termenul acordat de EUIPO, dar care sunt prezentate într-o etapă ulterioară, nu poate fi acceptată, în temeiul articolului 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009, decât în suplimentarea elementelor de probă prezentate în termenul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, New Yorker SHK Jeans/OAPI, C-621/11 P, EU:C:2013:484, punctul 30, și Hotărârea din 26 septembrie 2013, Centrotherm Systemtechnik/OAPI și centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, punctele 113 și 114). Deși această dispoziție admite astfel luarea în considerare a elementelor prezentate tardiv dar suplimentare, ea nu permite, în schimb, camerei de recurs să își extindă puterea de apreciere la probe noi (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2016, EUIPO/Grau Ferrer, C-597/14 P, EU:C:2016:579, punctele 25-27).

27 Aplicarea acestei jurisprudențe care admite, în anumite condiții, probe prezentate tardiv nu poate totuși să conducă la încălcarea literei și a efectului util ale articolului 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009. Probe tardive, în special în cazul în care acestea s-au referit la fapte ulterioare datei cererii de decădere, nu sunt astfel susceptibile să fie luate în considerare decât în cazul în care, astfel cum se arată la punctele 18-20 de mai sus, ele confirmă sau conduc la o mai bună apreciere a împrejurărilor anterioare datei cererii de decădere sau existente la acea dată.

28 Având în vedere ansamblul acestor elemente, primul motiv trebuie să fie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la a doua critică a primului motiv, referitoare la o eroare de drept în ceea ce privește teritoriul relevant, care trebuie să fie luat în considerare în aprecierea cauzei de decădere

29 Reclamanta susține în esență că respectiva cameră de recurs a încălcat articolul 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 atunci când a considerat că teritoriul relevant pentru aprecierea cauzei de decădere era limitat la Republica Cehă. Pentru reclamantă, limitarea acestei

examinări numai la acest stat membru nu ar fi suficientă pentru a se declara decăderea din drepturile asupra mărcii contestate cât timp aceasta s-ar bucura de renume în întreaga Uniune. Decăderea din drepturile asupra mărcii contestate nu ar putea fi avută în vedere, potrivit reclamantei, decât în cazul în care această marcă ar fi percepută de publicul relevant ca o desemnare uzuală în întreaga Uniune sau, cel puțin, pe o parte larg majoritară a teritoriului acesteia.

30 EUIPO și intervenienta contestă această argumentație.

31 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu principiul caracterului unitar al mărcii Uniunii Europene, exprimat în considerentul (3) al Regulamentului nr. 207/2009 [devenit considerentul (4) al Regulamentului nr. 2017/1001] și precizat la articolul 1 alineatul (2) din același regulament [devenit articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2017/1001], mărcile Uniunii Europene beneficiază de o protecție uniformă și își produc efectele pe întreg teritoriul Uniunii. Potrivit acestei din urmă dispoziții, marca Uniunii Europene nu poate, cu excepția unei dispoziții contrare a Regulamentului nr. 207/2009, să fie înregistrată, să fie transferată, să facă obiectul unei renunțări, al unei decizii de decădere din drepturi a titularului sau de nulitate și utilizarea sa nu poate fi interzisă decât cu efect în întreaga Uniune (Hotărârea din 20 iulie 2017, Ornua, C-93/16, EU:C:2017:571, punctul 26).

32 Pe de altă parte, articolul 51 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 58 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2017/1001] precizează că o decădere parțială poate fi pronunțată pentru o parte a produselor sau a serviciilor în cauză. Deși această dispoziție prevede, așadar, posibilitatea de a modula decăderea dintr-un punct de vedere material, trebuie să se constate că legiuitorul Uniunii nu a prevăzut o astfel de modulare din punct de vedere teritorial.

33 Prin urmare, reiese din dispozițiile menționate la punctele 31 și 32 de mai sus că o decizie de decădere este valabilă în mod obligatoriu pentru întreg teritoriul Uniunii.

34 Astfel, atunci când se demonstrează că o marcă a Uniunii Europene a pierdut orice caracter distinctiv pe o parte limitată a teritoriului Uniunii, eventual într-un singur stat membru, această constatare implică în mod necesar că ea nu mai poate avea efectele prevăzute de Regulamentul nr. 207/2009 în întreaga Uniune. Prin urmare și contrar celor susținute de reclamantă, este suficient ca transformarea unei astfel de mărci într-o desemnare uzuală să fie constatată chiar într-un singur stat membru, pentru ca decăderea din drepturi a titularului său să fie pronunțată pentru întreaga Uniune.

35 Această soluție este, de altfel, conformă cu obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 207/2009 și cu principiul caracterului unitar al mărcii Uniunii Europene care le concretizează.

36 Rezultă, astfel, dintr-o lectură coroborată a considerentelor (2), (4) și (6) ale Regulamentului nr. 207/2009 [devenite considerentele (3), (5) și (7) ale Regulamentului nr. 2017/1001] că acest regulament vizează să înlăture obstacolul teritorialității drepturilor conferite de legislațiile statelor membre titularilor de mărci, permițând întreprinderilor să își adapteze activitățile economice la piața internă și să le exercite fără nicio piedică. Astfel, marca Uniunii Europene permite titularului să își identifice produsele sau serviciile în același mod în întreaga Uniune, indiferent de frontieră. În schimb, întreprinderile care nu doresc protecția mărcilor lor la scara Uniunii pot alege să utilizeze mărci naționale, fără să fie obligate să solicite înregistrarea mărcilor lor ca mărci ale Uniunii Europene. Prin urmare, astfel cum reiese din considerentul (2) al Regulamentului nr. 207/2009, finalitatea sistemului mărcilor Uniunii Europene este să ofere pe piața internă condiții analoge celor existente pe o piață națională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2012, Leno Merken, C-149/11, EU:C:2012:816, punctele 40 și 42).

37 În această privință, reclamanta susține că ar fi necesar, pentru a pronunța o măsură de decădere, ca marca în cauză să fi devenit o desemnare uzuală ca urmare a activității sau a inactivității titularului său în întreaga Uniune sau pe un teritoriu larg majoritar al acesteia.

38 Acest argument nu poate fi primit. Astfel cum subliniază, în esență și în mod întemeiat, EUIPO și intervenienta, protecția la nivel european a unei mărci implică în schimb ca titularul său să fie suficient de vigilent pentru a-și apăra drepturile și pentru a le putea exercita în întreaga Uniune. Titularul unei mărci trebuie, prin urmare, să fie decăzut din drepturi în cazul în care, ca urmare a inactivității sale, marca în cauză se transformă, chiar pe o parte limitată a teritoriului Uniunii, eventual într-un singur stat membru, într-o denumire uzuală.

39 Această măsură de decădere permite atunci altor operatori să folosească în mod liber semnul înregistrat. Ea urmărește astfel un scop de interes general, care impune ca semne sau indicații care au devenit uzuale pentru a desemna produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată o marcă să poată fi disponibile sau utilizate în mod liber de toți. Prin urmare, articolul 51 alineatul (1) litera (b) din regulamentul nr. 207/2009 urmărește să garanteze caracterul distinctiv al unei mărci, conform funcției sale de origine, și să evite ca anumiți termeni generici să fie în mod nedefinit rezervați unei singure întreprinderi, în temeiul înregistrării lor ca marcă [a se vedea în acest sens și prin analogie, în ceea ce privește articolul 12 alineatul (2) litera (a) din Directiva 89/104, Concluziile avocatului general Léger prezentate în cauza Björnekulla Fruktindustrier, C-371/02, EU:C:2003:615, punctele 53 și 54].

40 În plus, pronunțarea decăderii din drepturile titularului asupra mărcii în cauză pentru întreg teritoriul Uniunii, chiar atunci când transformarea acesteia într-o desemnare uzuală nu este constatată decât pe o parte limitată a acestui teritoriu, eventual într-un singur stat membru, permite să fie evitate hotărâri contradictorii ale EUIPO și ale instanțelor naționale care statuează în calitate de instanțe competente în materia mărcilor Uniunii Europene și, în consecință, și în speță, atingeri aduse caracterului unitar al mărcilor Uniunii (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 19 octombrie 2017, Raimund, C-425/16, EU:C:2017:776, punctul 28).

41 Aceste concluzii nu sunt contestate de celelalte argumente ale reclamantei.

42 În primul rând, reclamanta consideră că în mod eronat camera de recurs s-a referit, la punctul 30 din decizia atacată, la Hotărârea din 6 octombrie 2009, PAGO International (C-301/07, EU:C:2009:611), pentru a-și susține raționamentul.

43 În această privință, Curtea a statuat deja că jurisprudența respectivă privește interpretarea dispozițiilor referitoare la protecția extinsă conferită mărcilor care se bucură de renume sau de notorietate în Uniune sau în statul membru în care au fost înregistrate. Or, dispozițiile menționate urmăresc un obiectiv diferit de cerințele impuse la articolul 51 din Regulamentul nr. 207/2009, care pot avea drept consecință decăderea din drepturile asupra mărcii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2012, Leno Merken, C-149/11, EU:C:2012:816, punctul 53, și Hotărârea din 3 septembrie 2015, Iron & Smith, C-125/14, EU:C:2015:539, punctul 21).

44 Deși trimiterea la Hotărârea din 6 octombrie 2009, PAGO International (C-301/07, EU:C:2009:611), este, desigur, eronată, aceasta nu poate, ca urmare a caracterului său accesoriu în raționamentul camerei de recurs, să determine anularea deciziei atacate. Nu în temeiul acestei jurisprudențe, ci în temeiul principiului caracterului unitar al mărcii Uniunii Europene a decis camera de recurs, la punctul 31 din decizia atacată, să își limiteze examinarea la teritoriul ceh.

45 În al doilea rând, reclamanta consideră că în mod eronat camera de recurs a stabilit o paralelă între condițiile înregistrării unui semn, care interzic în special ca un semn să fie înregistrat atunci când un motiv absolut de refuz există numai pe o parte a teritoriului Uniunii, și cele ale decăderii din drepturi a titularului unei mărci a Uniunii Europene. Pentru reclamantă, condițiile prevăzute la articolul 7 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenit articolul 7 din Regulamentul nr. 2017/1001) ar fi diferite în mod semnificativ de cele ale articolului 51 alineatul (1) litera (b) din același regulament.

46 Acest argument trebuie respins. Astfel cum a arătat în mod întemeiat camera de recurs la punctul 31 din decizia atacată și astfel cum a amintit EUIPO în ședință, caracterul unitar al mărcii Uniunii Europene constituie principiul juridic fundamental care stă la baza întregului Regulament nr. 207/2009. Astfel, acest principiu implică în special ca o marcă a Uniunii Europene să fie, în momentul înregistrării sale, distinctivă în întreaga Uniune și să își păstreze acest caracter distinctiv, nedevenind, chiar pe o parte limitată a teritoriului Uniunii, eventual într-un singur stat membru, desemnarea uzuală în comerț a produselor și a serviciilor pentru care a fost înregistrată.

47 Pe de altă parte, argumentația reclamantei întemeiată pe faptul că articolul 52 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenit articolul 59 din Regulamentul nr. 2017/1001) face trimitere la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2017/1001], în timp ce articolul 51 alineatul (1) litera (b) din același regulament nu conține o astfel de trimitere, nu poate fi primită. Pe de o parte, articolul 52 din Regulamentul nr. 207/2009 privește ipoteza declarării nulității unei mărci a Uniunii Europene, iar nu, precum în speță, decăderea din drepturi a titularului său. Pe de altă parte și astfel cum reiese din cuprinsul punctului 46 de mai sus, caracterul unitar al mărcii Uniunii Europene este principiul juridic fundamental care stă la baza întregului Regulament nr. 207/2009. Prin urmare, este lipsită de importanță împrejurarea că anumite dispoziții din acest regulament, precum articolul 7 alineatul (2), și nu altele, concretizează în mod explicit acest principiu.

48 În al treilea rând, în ședință, reclamanta a afirmat că ar fi grav și injust să se pronunțe decăderea titularului unei mărci a Uniunii Europene dacă aceasta devenise, într-un singur stat membru, desemnarea uzuală în comerț a unui produs sau a unui serviciu pentru care a fost înregistrată.

49 Cu privire la acest aspect, Tribunalul arată că o decizie de decădere întemeiată pe un astfel de motiv, oricât ar fi de importante consecințele sale asupra titularului mărcii în cauză, este inerentă statului de drept urmărit de legiuitorul Uniunii, astfel cum rezultă în special din articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009. În plus, Tribunalul nu dispune, în lumina principiilor echilibrului instituțional și repartizării competențelor, astfel cum sunt consacrate la articolul 13 alineatul (2) TUE (a se vedea Hotărârea din 28 iulie 2016, Consiliul/Comisia, C-660/13, EU:C:2016:616, punctele 31 și 32 și jurisprudența citată), de competența de a organiza acest regulament. Numai o intervenție a legiuitorului Uniunii ar fi, prin urmare, în măsură să modifice aceste norme. De altfel, reclamanta nu a invocat nicio excepție de nelegalitate a articolului 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009.

50 Având în vedere toate aceste elemente, este necesar să se considere că respectiva cameră de recurs nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când s-a întemeiat, pentru a constata decăderea din drepturile asupra mărcii contestate, pe elemente de probă limitate la Republica Cehă și, prin urmare, să se respingă ca neîntemeiată cea de a doua critică.

Cu privire la a treia critică a primului motiv, referitoare la o eroare de drept în ceea ce privește publicul relevant care trebuie luat în considerare în vederea aprecierii cauzei de decădere

51 În susținerea celei de a treia critici a primului motiv, reclamanta susține că camera de recurs a încălcat articolul 51 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 atunci când a considerat în esență că publicul relevant pentru aprecierea cauzei de decădere era limitat la utilizatorii finali și că percepția operatorilor profesioniști în cauză nu trebuia, așadar, să fie luată în considerare.

52 EUIPO și intervenienta contestă aceste argumente.

53 În această privință, reiese din jurisprudență că problema dacă o marcă a devenit desemnarea uzuală în comerț a unui produs sau a unui serviciu pentru care este înregistrată trebuie apreciată nu doar din perspectiva percepției consumatorilor sau a utilizatorilor finali, ci și, în funcție de caracteristicile pieței

relevante, în considerarea percepției operatorilor profesioniști, precum vânzătorii. Cu toate acestea, în general, percepția consumatorilor sau a utilizatorilor finali are un rol determinant. Astfel, într-o situație caracterizată prin pierderea caracterului distinctiv al mărcii în cauză din punctul de vedere al utilizatorilor finali, această pierdere este susceptibilă să conducă la decăderea din drepturile conferite titularului mărcii în cauză. Împrejurarea că vânzătorii sunt conștienți de existența mărcii menționate și de originea pe care o indică nu poate, în sine, să excludă o asemenea decădere [a se vedea în acest sens și prin analogie, în ceea ce privește articolul 12 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2008/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 2008, L 299, p. 25), Hotărârea din 6 martie 2014, Backaldrin Österreich The Kornspitz Company, C-409/12, EU:C:2014:130, punctele 28 și 29 și jurisprudența citată].

54 Rezultă din această jurisprudență că publicul relevant, al cărui punct de vedere trebuie să fie luat în considerare pentru a aprecia dacă marca contestată a devenit, în comerț, desemnarea uzuală a unui produs sau a unui serviciu pentru care este înregistrată, trebuie definit având în vedere caracteristicile pieței acestui produs sau ale acestui serviciu (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 29 aprilie 2004, Björnekulla Fruktindustrier, C-371/02, EU:C:2004:275, punctul 26, Concluziile avocatului general Cruz Villalón prezentate în cauza Backaldrin Österreich The Kornspitz Company, C-409/12, EU:C:2013:563, punctele 58 și 59).

55 În speță, camera de recurs a considerat, la punctul 32 din decizia atacată, că numai percepția utilizatorilor finali cehi ai produselor și ai serviciilor în cauză trebuia să fie examinată. În opinia camerei de recurs, nu s-a demonstrat că piețele „antrenament[ului] fizic” și „echipamente[lor] de antrenament” prezentau caracteristici care impuneau luarea în considerare a percepției operatorilor profesioniști activi pe aceste piețe.

56 În cererea sa introductivă, reclamanta susține că majoritatea bicicletelor sale de interior sunt vândute operatorilor profesioniști de săli de fitness, de unități sportive și de centre de reabilitare.

57 Ca răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului, reclamanta a afirmat că, spre deosebire de operatorii profesioniști de săli de fitness, de unități sportive și de centre de reabilitare, utilizatorii finali achiziționează în mică măsură bicicletele sale de interior din cauza prețului de achiziție ridicat al acestora. În cursul ședinței, reclamanta a precizat de asemenea, fără a fi contrazisă de celelalte părți, că bicicletele sale de interior erau vândute unor clienți profesioniști în 95 % dintre cazuri.

58 În ședință, toate părțile au recunoscut, ca răspuns la o întrebare orală adresată de Tribunal, că activitatea sportivă în cauză se practica pe biciclete de interior, în grup, în general, în săli de sport și de fitness, sub îndrumarea unui antrenor sportiv. Tribunalul observă, pe de altă parte, că această descriere este similară celei reținute de divizia de anulare și care a fost amintită de camera de recurs în secțiunea „Rezumatul faptelor” a deciziei atacate.

59 Prin urmare, în mod eronat a considerat camera de recurs, la punctul 32 din decizia atacată, că clienții profesioniști nu făceau parte din publicul relevant în ceea ce privește „echipamente[le] de antrenament”, în măsura în care, în general, operatorii profesioniști de săli de fitness, de unități sportive și de centre de reabilitare sunt cei care cumpără aceste biciclete de interior.

60 Desigur, este adevărat că, astfel cum a susținut EUIPO în ședință, categoria „echipamente[lor] de antrenament” nu se limitează la bicicletele de interior și că celelalte produse în cauză pot fi achiziționate de particulari. Cu toate acestea, din cuprinsul punctului 57 de mai sus reiese că, ținând seama de prețul lor de achiziție ridicat, bicicletele de interior sunt rareori cumpărate de particulari. Argumentul EUIPO nu permite, așadar, excluderea clienților profesioniști din publicul relevant în ceea ce privește „echipamente[le] de antrenament”.

61 Având în vedere aceste elemente, în mod greșit camera de recurs a exclus din analiza sa percepția clienților profesioniști în ceea ce privește „echipamente[le] de antrenament” pentru a aprecia dacă marca contestată a devenit desemnarea uzuală în comerț a „echipamente[lor] de antrenament” pentru care a fost înregistrată. Prin urmare, camera de recurs a săvârșit o eroare de apreciere în definirea publicului relevant în ceea ce privește piața „echipamente[lor] de antrenament”, care fac parte din clasa 28, întrucât nu a luat în considerare percepția clienților profesioniști activi pe respectiva piață.

62 Această concluzie nu este infirmată de împrejurarea că, astfel cum a susținut intervenienta în ședință, decizia atacată menționează, la punctele 41, 45-47, 49, 53 și 62, percepția operatorilor profesioniști. Trebuie să se constate că aceste mențiuni au ca obiect doar activitatea sportivă în cauză, iar nu „echipamente[le] de antrenament”. Numai punctul 44 din decizia atacată evocă în mod explicit percepția mărcii contestate de către operatorii profesioniști cu privire la bicicletele de interior și la încălțăminte, dar acest motiv nu privește decât vânzătorii acestor articole sportive.

63 Decizia atacată nu conține, în schimb, niciun element referitor la percepția mărcii contestate de către clienții profesioniști precum, în special, operatorii de săli de fitness, de unități sportive și de centre de reabilitare care acționează drept cumpărători ai acestor produse. Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 58 și 59 de mai sus, operatorii respectivi sunt, în general, cei care achiziționează bicicletele de interior și care le pun ulterior la dispoziția propriilor clienți pentru ca aceștia să poată practica activitatea sportivă în cauză.

64 Prin urmare, trebuie să se constate, pe de o parte, că acești operatori joacă un rol central pe piețele „echipamente[lor] de antrenament” și, pe de altă parte, că ei exercită o influență decisivă în alegerea, de către utilizatorii finali, a serviciilor de „antrenament fizic”. Prin cunoașterea de către ei a funcției de indicare a originii mărcii contestate, operatorii menționați permit astfel realizarea procesului de comunicare între prestatorii acestor servicii și utilizatorii finali (a se vedea în acest sens și prin analogie Concluziile avocatului general Cruz Villalón prezentate în cauza Backaldrin Österreich The Kornspitz Company, C-409/12, EU:C:2013:563, punctul 59).

65 Această eroare de apreciere în definirea publicului relevant afectează ansamblul deciziei atacate și, prin urmare, justifică anularea sa.

66 Întrucât reclamanta a limitat însă obiectul prezentei acțiuni la produsele „echipamente de antrenament” din clasa 28, precum și la serviciile „antrenament fizic” care fac parte din clasa 41, vizate de marca contestată, trebuie să se mențină efectele deciziei atacate pentru produsele „casete audio și video” care fac parte din clasa 9, vizate de marca contestată.

67 Având în vedere toate considerațiile care precedă și fără a fi necesar să se examineze a patra critică a prezentului motiv, precum și al doilea și al treilea motiv de recurs, se impune admiterea celei de a treia critici a primului motiv și, prin urmare, anularea deciziei atacate, în măsura în care privește produsele din clasa 28 și serviciile din clasa 41, vizate de marca contestată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

68 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

69 Întrucât EUIPO și intervenienta au căzut în pretenții, se impune, pe de o parte, obligarea EUIPO să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de reclamantă, conform concluziilor acesteia din urmă, și, pe de altă parte, să se decidă că intervenienta suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a noua)

declară și hotărăște:

1) **Anulează Decizia Camerei a cincea de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) din 21 iulie 2016 (cauza R 2375/2014-5), în măsura în care privește produsele din clasa 28 și serviciile din clasa 41, în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și a serviciilor în vederea înregistrării mărcilor, din 15 iunie 1957, cu modificările și revizuirile ulterioare.**

2) **EUIPO suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Mad Dogg Athletics, Inc.**

3) **Aerospinning Master Franchising, s.r.o. suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Gervasoni Kowalik-Bańczyk Mac Eochaidh

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 8 noiembrie 2018.

Semnături